

profunde. Alegerea unei asemenea piese spre montare își găsește îndreptățirea în faptul că ea oferă partituri destul de ample unui număr mare de actori; despre vreo «restituire» nu mai poate fi vorba acum (aceasta s-a produs deja), și nici despre mult clamata «actualitate a clasicilor» ce trebuie mereu demonstrată publicului de azi. Nu e cazul, așadar, ca Teatrul Bacovia să-și facă un titlu de glorie din înscrierea **Plicului** în repertoriul său, după cum nu era deloc indispensabil efortul regizorului Cornel Popa de a compila, din feluritele variante ale piesei (lăsate deoparte de Rebreanu însuși, din motive asupra cărora ar fi hazardat să se pronunțe cineva după 70 de ani), un text «inedit». Așa cum se prezintă, acest text de spectacol are lungimi neinspirate, fără a contribui cu nimic la nuanțarea caracterelor sau la epurarea conflictului de amănunte nesemnificative; dimpotrivă, am zice. Altminteri, regizorul s-a preocupat de îndrumarea interpretelor pe coordonatele devenite tradiționale în ce privește comedia de moravuri autohtonă: joc realist în discretă complicitate cu publicul, gaguri când mai piperate, când mai nesărate ș.a.m.d. Toți actorii evoluează corect, nimeni nu iese din rînduri în bine ori în rău, nu se produc surprize de nici un fel. Este, desigur, un mod lipsit de riscuri de a face teatru. Se mulțumesc, oare, actorii băcăuani cu atît?

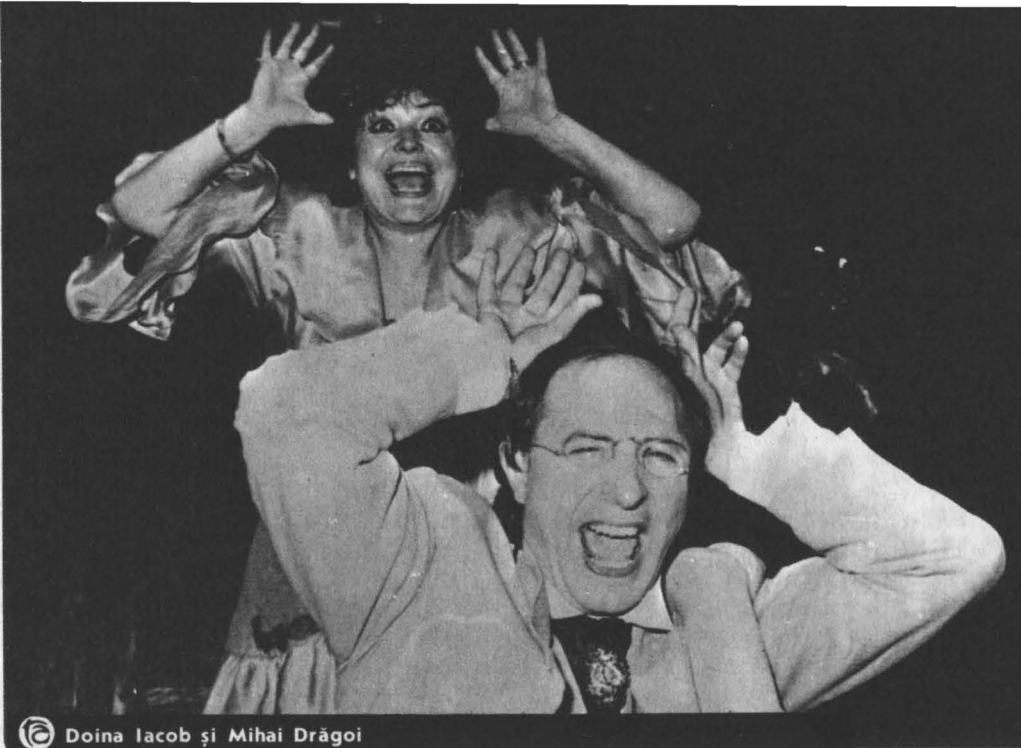
■ ALICE GEORGESCU

TICHIE DE MĂRGĂRITAR

TICHIA CU CLOPOȚEI de Luigi Pirandello • **TEATRUL BACOVIA DIN BACĂU** • Data premierei: 20 octombrie 1991 • Regia: Dan Alecsandrescu • Scenografia: Clara Labancz • Distribuția: Mihai Drăgoi (Ciampa), Doina Iacob (Beatrice), Ligia Dumitrescu (Assunta), Florin Zăncescu (Fili), Gheorghe Doroffei (Spano), Constanța Zmeu (Saracena), Despina Prisăcaru (Fana), Dana Olariu (Nina Ciampa).

De unde a dedus regizorul Dan Alecsandrescu că dramaturgia pirandelliană s-ar afla la limita comediei bufe e greu de aflat. Dar, fie și așa, nimic nu ne-ar fi împiedicat să primim propunerea regizorală a domniei sale, dacă ea s-ar fi susținut și legitimat prin spectacol. Când însă spectacolul face uz și abuz de precaritatea unor mijloace (pseudo) artistice, care «pun în valoare» o biată sărăcie de gând, nu-ți rămîne decît să te-ntrebi: dacă era vorba doar de a face lumea să rîdă cu orice preț, de ce trebuia aleasă neapărat o piesă de Pirandello și de ce tocmai **Tichia cu clopoței**? Doar așa, ca să devină — în context scenic băcăuan — tichie de mărgăritar?

Cu o excepție notabilă — aceea a lui Mihai Drăgoi, în funcționarul Ciampa, singurul care joacă într-o piesă de Pirandello

© Doina Iacob și Mihai Drăgoi

și își compune rolul nuanțat și credibil — actorii sînt preocupați (și par a fi fost îndrumați) să joace cît mai gros și cît mai hazos posibil, mizînd pe efecte exterioare a căror stridență e greu de descris. Sigur că ei reprezintă «lumea» cu care Ciampa intră în conflict, dar departajarea astfel produsă riscă să iasă din zona artisticului. De unde, pe de o parte, insatisfacția noastră, iar pe de alta, regretul că trupa trece pe lângă șansa de a realiza un spectacol cel puțin onorabil, spectacol pentru care nu i-ar fi lipsit disponibilitățile actoricești. Ele se irosesc însă la nivelul comediei bufe, debitarea textului într-un limbaj teatral evident impropriu făcînd de nerecunoscut nu numai semnătura regizorală, ci și pe aceea a autorului piesei.

Cît despre scenografia Clarei Labancz,

nelipsită de interes, în ciuda faptului că restrînge prea mult posibilitățile de mișcare ale actorilor, ea ar fi putut fi totuși mai bine folosită, dacă regizorul și-ar fi amintit, de pildă, că nu e obligatoriu să aibă în scenă aceeași lumină «albă» de la început pînă la sfîrșit. Să vedem oare și aici acea lumină «crudă», violent «demascatoare» și deci neapărat «caricaturală» ce ar fi vrut s-o proiecteze asupra rătăcii și rapacității cu care se confruntă omul pirandellian? Sau, pur și simplu, aflat mereu între (cîte) două montări, de la un capăt la altul al țării, să nu mai fi avut omul timp și pentru fleacul ăsta de ecleraj? Căci regizorul, de salvat, oricum nu mai putea salva nimic!

■ VICTOR PARHON

PLAY STRINDBERG LA BACĂU

PLAY STRINDBERG de Friedrich Dürrenmatt. Traducere: Nicolai Reiter • **TEATRUL BACOVIA DIN BACĂU** • Data premierei: 22 decembrie 1991 • Regia și decorul: Dumitru Lazăr-Fulga • Costumele: Cristina Prisăcaru • Distribuția: Constanța Zmeu (Alice), Stelian Preda (Edgar), Mihai Drăgoi (Kurt).

Îl putem cere unui regizor, mai ales atunci cînd e tînăr și lucrează mai mult în provincie, să-și limiteze strict opțiunile repertoriale la potențialul trupei? Credem că nu și că nici n-ar fi bine. Pentru că nici regizorul, nici trupa nu pot crește decît propunîndu-și, de la un spectacol la altul, sarcini artistice cu un grad de dificultate sensibil sporit. Dar o corelație tot trebuie să existe. Nici un regizor serios nu-și pune în aplicare proiectele repertoriale independent de trupă. Mult mai logică e tendința actuală, de constituire a trupei în funcție de proiectele regizorale, pentru care actorii se prezintă la «audii», dînd astfel concursuri pentru obține-

rea fiecărui rol. Deocamdată însă regizorii care lucrează în Teatrele de Stat din provincie sînt departe de a fi într-o atare situație. Vrînd-nevrînd, ei trebuie să-și adapteze proiectele la posibilitățile trupei, ignorarea acestora periclitînd însăși realizarea proiectelor ca atare. Simpla ambiție de «a pune» un Brecht la Satu Mare sau de «a face» un Dürrenmatt la Bacău riscă să aibă, din start, puține șanse de viabilitate scenică. Cînd distribuțiile pieselor sînt mai puțin numeroase, șansele par, ce-i drept, să fie mai mari. Ceea ce nu înseamnă că și sînt. Căci distribuțiile restrînse presupun îndeobște creșterea gradului de dificultate al fiecărui rol, solicitînd o virtuozitate profesională pe care nu foarte mulți actori pot s-o atingă. Ca dovadă că lucrurile stau chiar așa și nu altfel, avem acest **Play Strindberg** la Bacău, în regia lui Dumitru Lazăr-Fulga, spectacol căruia ne este foarte greu să-i găsim motivațiile. Chiar dacă piesa are numai trei personaje, nici unul dintre cei trei actori nu era indicat, în mod special, pentru aceste roluri. Mai mult decît